

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.526/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Lichy József ügyvéd ügyintézésével a Lichy Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű felperesnek, a dr. Szentkirályi József ügyvéd ügyintézésével a ... számú Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt Magyar Biztosítók Országos Szövetsége (címe) alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.22.094/2011/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 20. sorszámmal előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről Pf.3. sorszámmal előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az I. rendű felperes keresetét teljesen elutasítja. Az I. rendű felperes által az államnak külön felhívásra megtérítendő le nem rótt kereseti illeték összegét 840 000 (nyolcszáznegyvenezer) Ft-ra felemeli, továbbá mellőzi az alperes kötelezését 27 990 (huszonhétézer-kilencszázkilencven) Ft le nem rótt kereseti illeték megtérítésére.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 47 546 (negyvenhétézer-ötszáznegyvenhat) Ft másodfokú per költséget és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 101 200 (százegyezer-kétszáz) Ft le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Néhai **B. L-t**, - akinek az I. rendű felperes a házastársa, a II-III. rendű felperesek a gyermekei - 2004. szeptember hó 1. napján közlekedési balesetet szenvedett, s az amiatti súlyos sérülések következtében 2004. december hó 12. napján meghalt.

A balesetet **B. T.** okozta az általa vezetett személygépkocsival, akinek bűnösségét halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében jogerősen megállapították (Miskolci Városi Bíróság 20.B.1762/2005/34., Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei bíróság 1.Bf.772/2007/6.).

B. T. kötelező felelősségbiztosítással nem rendelkezett, ezért a felperesek kárigényüket az alperesnek jelentették be. Az alperes hozzátartozói nem vagyoni kártérítés címén az I. rendű felperesnek és **B. T-nak** - az elhunyt perben nem álló gyermekének - 3 000 000 Ft-ot fizetett meg, továbbá az I. rendű felperes részére 2007. augusztus hó 1. napjától kezdődően havi 5 755 Ft tartást pótló járadékot fizet.

Az I. rendű felperes a módosított keresetében havi 60 000 Ft járadék és 777 500 Ft vagyoni kártérítés - azaz a temetés, a síremlékállítást, valamint a kórházi ápolás költségeinek - megfizetésére kérte kötelezni alperest.

Alperes a kereset elutasítását kérte elévülésre, valamint többszörös igényérvényesítésre hivatkozással.

Az elsőfokú bíróság a 17. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 466 500 Ft-ot, amelyet meghaladóan a keresetét elutasította, s őt arra kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 381 000 Ft perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 812 010 Ft le nem rótt kereseti illetéket. Az alperest ugyancsak kötelezte, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 27 990 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 35. §-ának (1) bekezdése és a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperes helytállási kötelezettsége megállapítható, mivel a balesetet okozó gépjárműre nem volt felelősségbiztosítási fedezet.

Az I. rendű felperesnek az alpereshez benyújtott, kártérítés megfizetése iránti írásbeli igénye, mint írásbeli felszólítás, majd a követelés bíróság előtti igényérvényesítése a követelés elévülését megszakította a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése alapján, ezért a felperes igényét az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta.

Az I. rendű felperes mintegy hat éve özvegyi nyugdíjjal rendelkezik, aminek összege magasabb, mint a keresetében megjelölt járadékigény, ami mellett több éve az alperestől is tartást pótló járadékban részesül. E körülményekre figyelemmel a néhai halála kapcsán kiesett jövedelem részben a társadalombiztosítási ellátásból, részben az alperes által fizetett összegből megtérül, amiért az I. rendű felperes járadékigénye alaptalan.

A temetési költségekre a hagyatékátadó végzés megfelelő bizonyítékul szolgált, az abban foglaltak további bizonyítása szükségtelen volt. A síremlék 250 000 Ft anyagköltségéről okirati bizonyíték állt rendelkezésre. A munkadíj és gravírozás vonatkozásában ugyan okirati bizonyíték nem állt rendelkezésre, azonban az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kereseti követelésben megjelölt összeg nem eltúlzott, az számla nélkül is elfogadható volt.

A kórházi ápolás költsége címén az I. rendű felperes a több hónapig kómában fekvő néhai látogatásával felmerült költségeit érvényesítette. Ezen látogatások ellenértéke vonatkozásában konkrét minden kétséget kizáró bizonyítékok fogalmilag kizártak, ezért az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az I. rendű felperes lakóhelye és a kórház közötti távolságra, valamint a kórházi ápolás időtartamára figyelemmel mennyiben lehet reális ez az összeg. Ezen körülményekre figyelemmel a látogatás felperes által megjelölt költsége nem volt eltúlzottnak tekinthető, s az a Ptk. 359. §-ának (1) bekezdésére utalással elfogadható volt.

Az alperes az elhunyt közrehatását a baleset bekövetkezésében 40 %-ra tette, amit az I. rendű felperes nem vitatott, ezért az elsőfokú bíróság is ezt fogadta el ítélezésének alapjául. Ezen sértetti közrehatásra és a Ptk. 340. §-ának (1) bekezdésre figyelemmel 466 500 Ft megfizetésére kötelezte az alperest, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az I. rendű felperes nagyobb részben pervesztes lett, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek perköltséget fizetni, amelynek összegét az elsőfokú bíróság a jogi képviselettel felmerült bruttó összegű ügyvédi munkadíjban állapította meg. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta miatt le nem rótt kereseti illeték megfizetésére a feleket pervesztességük arányában kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatását a keresetének történő teljes helyt adást kérte. Álláspontja szerint nem lehetett volna sértetti közrehatást megállapítani, mert ugyan a büntetőeljárásban első fokon valóban a közrehatást 40 %-ban állapították meg, ám a jogerős ítélet a sértetti közrehatás konkrét mértékére már nem utalt, bár aszerint is kétségtelenül megállapítható volt a sértetti közrehatás. A járadékigényével összefüggésben utalt arra, hogy az özvegyi nyugdíj az I. rendű felperesnek alanyi jogon járó társadalombiztosítási ellátás függetlenül a haláleset bekövetkeztének módjától.

Az alperes csatlakozó fellebbezési kérelmében az ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan pedig a kereseti illeték megtérítésére való kötelezés alóli mentesítését kérte. Változatlanul hivatkozott a követelés elévülésére, mert a perben érvényesített vagyoni kártérítési igényét az I. rendű felperes először 2011. december hó 19. napján érvényesítette. Ezen követelés összege nem is került bizonyításra: a temetésről számla nem áll rendelkezésre, s nem tudni, hogy az nem térült-e meg máshonnan; a sírkőállítás és gravírozás munkadíjáról számla szintén nem áll rendelkezésre, továbbá a kórházi látogatás költségét semmi nem bizonyítja.

Az ítéletábra a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a fellebbezést alaptalannak, a csatlakozó fellebbezést alaposnak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, ám abból részben helytelen jogi következtetésekre jutott.

Az I. rendű felperes 777 500 Ft vagyoni kárigényének elévülési időn belül történt érvényesítését az elsőfokú bíróság arra alapította, hogy az I. rendű felperesnek az alpereshez benyújtott írásbeli igényében a kártérítés összecszerűségén belül nem részletezte, miszerint „a kártérítés jogcímén belül milyen jogcímenek kéri alperestől a kártérítés megfizetését”, s mivel a követelés jogcímeiként elegendő a kártérítés megjelölése, ezért a követelés elévülése megszakadt.

Az elévülés megszakadását eredményező írásbeli felszólítás tartalmi feltételeiről a Ptk. 327. §-a nem rendelkezik. A bírói gyakorlat e körben az elévülés megszakadását kiváltó hatást az olyan felszólítás esetén ismeri el, amely tartalmazza azokat az adatokat, amelyek alapján a kötelezett a vele szemben támasztott követelést kétségtelenül azonosítani tudja.

Az I. rendű felperes peren kívül nem általában és kártételenkénti részletezés nélküli kártérítés megfizetését követelte az alperestől, hanem kétséget kizáró módon beazonosíthatóan kizárólag a nem vagyoni kárának megtérítését és a néhai kiesett jövedelme miatti tartást pótló járadék megfizetését kérte. A temetés, a síremlékállítás és a kórházi ápolás 777 500 Ft költségének megtérítését az I. rendű felperes első ízben a 2011. december hó 19. napján kelt, de az elsőfokú bírósághoz 2012. január hó 10. napján érkezett keresetmódosításában kérte, ezt megelőzően a fenti kártételek miatti követelést sem peren kívüli írásbeli felszólításban, sem bírósági úton nem érvényesített. Ezen 777 500 Ft követelés érvényesítéséig annak esedékessé válásától (legkésőbb a sírkőállítás költsége vált esedékessé 2005. november hó 11. napján) számított több mint öt év eltelt, így az a Ptk. 324. §-ának (1) és 326. §-ának (1) bekezdéseire figyelemmel elévült, ami miatt annak bírósági érvényesítésére sem volt lehetőség a Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése értelmében.

Az I. rendű felperes alaptalanul sérelmezte, hogy a tartást pótló járadék iránti követelésének elbírálása során a bíróság figyelemmel volt az özvegyi nyugdíjára, mert a járadékigényét azzal indokolta, hogy a néhai halála következtében kiesett - a lakásrezszi és a háztartás egyéb költségeinek részleges fedezetéül szolgáló - 60 000 Ft-ot pótolni szükséges. Megfelelően járt el az elsőfokú bíróság, amikor a megváltozott jövedelmi viszonyokkal indokolt járadékkövetelés elbírálásánál figyelemmel volt a néhai halálát követően folyósított özvegyi nyugdíjra, amely következik az I. rendű felperes által is hivatkozott PK 46. számú állásfoglalásból, s a BH 2004/412. szám alatt közzétett eseti döntésből is: „A Ptk. 355. §-ának (3) bekezdése szerint a károsult tartást pótló járadékra tarthat igényt, amelynek alapvető mércéje a balesetet megelőző életszínvonal. Amennyiben a károsult özvegy a férje halála előtti életszínvonalat a saját keresetével, egyéb jövedelmével eléri, nem igényelhet tartást pótló járadékot.” Ezen álláspontot alkalmazó bírói gyakorlat érhető tetten többek között a BH 1996/531., BH 2005/192. és az EBH 2004/1154. szám alatt közzétett döntvényekben is.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az I. rendű felperes keresetét teljesen elutasította. Az I. rendű felperes a teljes pervesztessége miatt köteles 840 000 Ft kereseti illetéket megtéríteni, ám azt megjegyzi az ítéletábra, hogy az alperes a személyes illetékmentessége okán még részleges pervesztessége esetén sem lett volna marasztalható a le nem rótt kereseti illeték arányos részében. Az I. rendű felperes által az alperesnek fizetendő

perköltség a részben megváltoztatott ítélet mellett is arányos a kifejtett tevékenységgel, ezért annak módosítására nem volt szükség.

A fellebbezési eljárásban az I. rendű felperes mind a fellebbezés, mind a csatlakozó fellebbezés tekintetében pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperes javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta, valamint az alperes személyes illetékmentessége miatt le nem rótt fellebbezési eljárási (82 500 Ft) és csatlakozó fellebbezési (18 700 Ft) illetéket a pervesztes I. rendű felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni.

Debrecen, 2012. december hó 10. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő